

Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Att: stuk.gk@stukuvm.dk,
helle.aagaard@stukuvm.dk

22-09-2022
EMN-2021-00823
1574139
Katrine Moltved

Høring – udkast til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere

Danske Regioner takker Børne- og Undervisningsministeriet for muligheden for at afgive bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere. Danske Regioner giver i dette høringsvar bemærkninger på vegne af landets regioner.

Bemærkninger:

§ 3. *En ansøger, der ønsker forrang til optagelse på en bestemt uddannelse på en bestemt institution eller institutionens afdeling, skal angive dette i sin ansøgning om optagelse og vedlægge relevant dokumentation.*

- Danske Regioner ønsker det præciseret, hvad der kan være relevant dokumentation, og hvad omfanget af denne dokumentation bør være. Ansøger kan ikke forventes selv at vide, hvad der er nødvendigt og relevant at vedlægge sin ansøgning. Vedlægges den rette dokumentation ikke, kan regionen og/eller institutionen risikere at træffe deres afgørelse på et ufuldstændigt grundlag.

Kravet til dokumentation skal gerne præciseres i forhold til de forskellige typer af forrangsansøgninger, så kravene ikke er de samme fx for ansøgere, der søger forrang til et profilgymnasium, og for ansøgere, der søger om forrang grundet handicap.

Præciseres kravet til dokumentation ikke, må det forventes, at det vil føre til unødvendigt mange afgørelser på et ufuldstændigt grundlag. Det kan også føre til unødigt besvær for ansøgerne, fx hvis de fremskaffer dokumentation, der ikke er relevant, og unødigt tung sagsbehandling for regioner og/eller institutioner, hvis ansøgerne vedlægger dokumentation, der ikke er relevant.

Danske Regioner vil gerne bistå Børne- og Undervisningsministeriet med nærmere at definere, hvad der for de forskellige typer forrang kan siges at være relevant dokumentation.

- Danske Regioner ønsker desuden at fremhæve over for Børne- og Undervisningsministeriet, at det er vigtigt, at ansøgerne bliver vejledt og guidet godt til, hvad de skal vedlægge og hvordan. Dette skal blandt andet gerne ske i Optagelse.dk.

§ 4. Institutionen kan give forrang til følgende ansøgere, der senest den 1. marts har søgt om optagelse med forrang på en uddannelse på institutionen eller en afdeling på institutionen som sit højst prioriterede uddannelsesønske:

1) Ansøgere til særligt tilrettelagte forløb for elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser, jf. § 26 i bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser.

2) Ansøgere, der samtidig søger en kostplads på institutionen.

3) Ansøgere, der vil blive omfattet af § 61, stk. 1 eller 2, i lov om de gymnasiale uddannelser, hvis det fremgår af optagelse.dk, at institutionen vil etablere særlige klasser for sådanne elever.

4) Ansøgere til treårig tilrettelæggelse af uddannelsen til hf-eksamen eller firårig tilrettelæggelse af uddannelsen til teknisk, merkantil eller almen studentereksamen, jf. § 63 i lov om de gymnasiale uddannelser.

5) Ansøgere til profilgymnasier, som opfylder de særlige krav til ansøgerens faglige forudsætninger, som institutionen stiller, jf. [§ 14, nr. 5, i bekendtgørelse om kapacitetsfastsættelse, zoner og profilgymnasier for de gymnasiale uddannelser].

6) Ansøgere, som af en kommunal eliteidrætsorganisation eller en af KL udpeget kommunal instans er vurderet til at have status som eliteidrætsudøver, når det efter organisationens henholdsvis instansens vurdering er af væsentlig betydning for ansøgerens idrætslige udvikling, at ansøgeren optages på den pågældende institution.

7) Ansøgere til forsøgsordninger, hvis det som led i forsøgsgodkendelsen, jf. § 69, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser, er besluttet, at ansøgere, der ønsker at være omfattet af forsøget, skal kunne få forrang.

8) Ansøgere til pre-IB.

9) Ansøgere, som ønsker IBB Shippinglinjen på Det Internationale Gymnasium på Niels Brock (Copenhagen Business College).

Stk. 2. Institutionen kan give forrang til ansøgere, jf. stk. 1, nr. 1-3, der senest den 1. marts har søgt om optagelse med forrang på en uddannelse på

institutionen eller en afdeling på institutionen som sit næsthøjest prioriterede uddannelsesønske, hvis ansøgeren har søgt den samme forrang på sit højest prioriterede uddannelsesønske.

- Danske Regioner vil gerne fremhæve, at det er positivt, at arbejdsdelingen mellem institutioner og regioner er blevet som beskrevet i §§ 4-6, således at den pædagogiske/didaktiske vurdering er placeret hos institutionerne, og den sundhedsfaglige/objektive vurdering sker hos regionerne.
- Danske Regioner ser det dog som problematisk for regionernes og institutionernes behandling af forrangsønsker, at de forskellige typer af forrang ikke er prioriteret i forhold til hinanden. Danske Regioner opfordrer til, at dette bliver præciseret og beskrevet tydeligt i bekendtgørelsen.

Hvis de forskellige typer forrang er sideordnede og ikke skal prioriteres i en bestemt rækkefølge, så ønsker Danske Regioner det præciseret, hvordan regioner og/eller institutioner skal håndtere dette i forhold til, hvilke typer forrangsansøgere der skal have plads først.

- Danske Regioner tolker ud fra § 4, "*Institutionen kan give forrang til følgende ansøgere, der senest den 1. marts har søgt...*", at det kun er ansøgere, der har søgt 1. marts eller før, der kan opnå forrang. Danske Regioner har dog tidligere fået en anden besked om dette fra ministeriet i forhold til gruppen af ansøgere, der søger mellem 1. og 31. marts, og for ansøgerne, der søger senere end det. Derfor ønsker Danske Regioner det tydeliggjort, om disse grupper også kan søge om forrang, og hvilke typer forrang som de eventuelt vil kunne søge om, fx forrang grundet handicap.
- Danske Regioner gør desuden opmærksom på, at det "forrangsafkrydsningsfelt", der er i Optagelse.dk, skal fjernes for de ansøgere, der søger efter 1. marts, hvis disse elever ikke kan søge om forrang.
- Danske Regioner påpeger, at det er uhensigtsmæssigt, at elitesportsudøvere fra kommunale eliteorganisationer umiddelbart efter denne bekendtgørelse stilles bedre end ansøgere til Team Danmark. Ansøgere til Team Danmark har udelukkende forrang til forlængede forløb, mens kommunale elitesportsudøvere har mulighed for optagelse på ordinære forløb.
- Danske Regioner påpeger samtidigt, at der er forskellige forhold og forskellig vejledning om kommunal elitesport i forskellige kommuner.

Ansøgere stilles derfor meget forskelligt alt efter, hvilke kommunale elitesportsordninger som de er knyttet til.

§ 5. Regionsrådet giver forrang til en ansøger, der senest den 1. marts på grund af sit handicap har søgt om optagelse med forrang på en uddannelse på en bestemt institution som sit højst prioriterede uddannelsesønske. Det er en forudsætning, at regionsrådet vurderer, at det som følge af ansøgerens handicap er af betydning for ansøgeren at blive optaget på den pågældende institution. 1. og 2. pkt. gælder tilsvarende for en ansøger, der på grund af sit handicap har søgt om optagelse med forrang på en uddannelse på en bestemt institution som sit næsthøjeste prioriterede uddannelsesønske, hvis ansøgeren har søgt en tilsvarende forrang på sit højst prioriterede uddannelsesønske.

- Danske Regioner ser det problematisk, at § 5 ikke præciserer, hvilke handicap der kan give anledning til forrang. Derfor ønsker Danske Regioner, at det bliver præciseret, hvilke fysiske, psykiske, kognitive og sensoriske handicap der giver anledning til forrang. Dette kan eventuelt gøres ved, at der i bekendtgørelsen eller i bilag gives eksempler på handicap, der kan give anledning til forrang.
- Danske Regioner ønsker det desuden præciseret, om en ansøger med handicapforrang, som ikke kommer ind på sin første prioritet, kan blive optaget grundet forrang på sin andenprioritet, selvom ikke alle gymnasiets førsteprioritetsansøgere har fået plads.
- Danske Regioner fremhæver, at behandling af ansøgninger om forrang grundet handicap kan være omfattende. I nogle tilfælde er det måske ikke muligt at oplyse alle sager fuldt ud inden for den måned, der er afsat til behandling af forrangsansøgninger, inden selve fordelingsmekanismen igangsættes. Danske Regioner ønsker det tydeliggjort i bekendtgørelsen, hvordan ansøgninger, der ikke er fuldt ud behandlet inden fristen, skal håndteres af regionerne og i fordelingsmekanismen.

§ 6. Regionsrådet giver forrang til en ansøger, der senest den 1. marts prioriterer en uddannelse på en bestemt institution som sit højst prioriterede uddannelsesønske, hvis det fremgår af optagelse.dk, at institutionen udbyder en sjælden studieretning, jf. bilag 1, og ansøgeren samtidig angiver, at ansøgeren ønsker den pågældende sjældne studieretning.

Stk. 2. Regionsrådet giver forrang til en ansøger, der senest den 1. marts som sit højst prioriterede uddannelsesønske har angivet den toårige uddannelse til hf-eksamen på et voksenuddannelsescenter (VUC), såfremt ansøgeren er fyldt eller fylder 20 år i det kalenderår, hvor ansøgeren søger om optagelse. 1. pkt. gælder tilsvarende for en ansøger, der som sit næsthøjst

prioriterede uddannelsesønske har angivet den toårige uddannelse til hf-eksamen på et voksenuddannelsescenter (VUC), hvis ansøgeren har søgt en tilsvarende forrang på sit højest prioriterede uddannelsesønske.

- Danske Regioner ser det som meget positivt, at der, gennem mulighed for at søge om forrang, værnes om de voksenpædagogiske miljøer på VUC for de ansøgere, der har ønske herom.

Bemærkninger til bilag 1:

- I overskriften til bilag 1 fremgår det, at de centralt fastlagte studieretninger kun betragtes som sjældne, hvis de alene udbydes ét sted i et gymnasiesamarbejdes område. Denne afgrænsning er yderst problematisk. Med den nuværende formulering vil institutioner i regioner med kun et eller to gymnasiesamarbejder være dårligere stillet i forhold til at udbyde sjældne studieretninger i forhold til institutioner i regioner med tre eller fire gymnasiesamarbejder.

Derfor mener Danske Regioner, at der er behov for at sikre ligebehandling på tværs af regionsgrænser ved, at sjældne studieretninger ikke knyttes direkte til gymnasiesamarbejderne. Danske Regioner foreslår, at dette opnås ved at give regionsrådet bemyndigelse til at beslutte, om en studieretning er sjælden, selvom den udbydes flere steder i et gymnasiesamarbejde. Regionsrådet kan med sit kendskab til lokale forhold vurdere om to institutioner, der ønsker at udbyde en sjælden studieretning, ligger så langt fra hinanden, at de ikke truer hinandens udbud, selvom de skulle ligge i samme gymnasiesamarbejde.

Et eksempel er Region Nordjylland, som har to gymnasier, der udbyder den såkaldte "klassikerlinje" (latin A og græsk A). Det er to skoler, der ligger langt fra hinanden, i henholdsvis Aalborg og Thisted, og som derfor ikke konkurrerer om de samme elever. Det giver ikke mening, hvis de to institutioner med stor geografisk afstand ikke begge kan udbyde studieretningen som sjælden og dermed give ansøgere mulighed for at ansøge med forrang, fordi man i Region Nordjylland har besluttet kun at etablere et gymnasiesamarbejde.

- Danske Regioner ønsker desuden præciseret, om institutionen er forpligtet på at oprette en sjælden studieretning, hvis der kun er få ansøgere til studieretningen.

- I den tidligere (og gældende) optagelsesbekendtgørelse står der, at fordelingsudvalget "*kan give*" forrang til en ansøger, der søger en sjældent udbudt studieretning (§ 9, stk. 3), men i udkastet til den nye bekendtgørelse står der, at regionsrådet "*giver*" forrang til en ansøger, der rettidigt og som førsteprioritet har søgt en sjælden studieretning. Danske Regioner foreslår, at formuleringen i den nye bekendtgørelse ændres til "*kan give*".
- Danske Regioner ønsker også, at formuleringen fra lovteksten af 9. juni 2022 om, at ansøgere bliver bundet til studieretningen, hvis de har fået forrang på institutionen på baggrund af deres ønske om at starte på en sjælden studieretning, skrives ind i denne bekendtgørelse.

Venlig hilsen

Katrine Moltved